

Latweefchu Awises.

Nr. 18.

Zettortdeenâ 4. Maij.

1861.

Awischn = sinnaſ.

Behterburga. Pehz walſts liſkumeem walſts Awises iſſluddina, ka tahdas eewainotas ſilberſcheines wehl irr **derrigas**: 1) fur ſilberſcheines Nummeru un direktera un kaſſirera appaſſchraſtitus wahrduſ warr laſſiht; 2) kad ſilberſcheines appaſſcheja puſſe weſſela, tē irr direktera un kaſſirera appaſſchraſtiti wahrdi un abbi Nummeri; ja arri weens no ſcheem Nummereem buhtu eewainohts, nekaſ ne kaiſch; 3) kad ſilberſcheine diwi jeb wairal gabbaſdōs ſaplehtta, bet ſklaidri warr redſeht, ka tee gabbali wiſſi ſaderr lohpâ; 4) kad kaſhdi kreifajaſ puſſeſ gabbali truhtſt jeb eewainoti, bet uſ atliſkufchaſ labbejaſ puſſeſ Nummerſ un appaſſchraſtiti wahrdi naw maitati; 5) kad gan ſilberſcheines abbi Nummeri eewainoti, bet tã, ka no weena Nummera eſſahkumſ un no ohtra Nummera gaſſ truhtſt un kad abbuſ ſaleel lohpâ, atkal pilnigſ Nummerſ iſrahdaſ. — **Turprettim tahdas ſilberſcheines wa ir ſ naw derrigas**: 1) kad tiſſkai atliſkufſchi kaſhdi gabbali (jeb kaſhda daſſa) un ſchee gabbali irr maſaki nekã pilnigſ ſilberſcheines weena puſſe, kaut arri riſtiga ſihme wehl redſama; 2) kad tahdi gabbali uſſliſhtereti uſ zittahm ſilberſcheinehm, — wiſſaſ eewainotas no gabbaleem ſaſſliſhteretaſ ſilberſcheines, un kad warr redſeht ka tee gabbali lohpâ ne ſaderr.

Behterburga. Dſidam ka muſſu Kungſ un Keiſerſ Kurſemmes wezzu Subernateru v. Walujewu, kaſ taggad biſiſ par Miniſtera Kumitetes ſikreteru, uſzehliſ par augſtu Miniſtera Kungu, kaſ walda pahz walſts eelſchſigahm leetahm.

Rihga. Tanni nakti no Saſkaſ zettortdeenâſ uſ leelo peektdeenu Maſkawaſ preelſchpiliſatã kaſhda ſpihkeri, fur luppataſ preelſch papihra-ſudmallahm ſakrahtaſ, uggunſ iſzehlees. Ne warrejuſchi glaht. Iſdeggufſchi wehl zitti ſchkuhni, arri kaſhda kaupmanna un wehl zitti nammi fur zilweſi mahjojuſchi.

ſkãhde leela! — Birnã Leeldeenã pee Dinamindes pahzrehlees ar plohtu Rihgaſ kaupmanſ ar ſawu gaſpaſchu un behrnu. Ne iſſkãhpufſchi, bet palik-kuſchi rattōſ ſehdoht. Sirgſ bihdameeſ pahrauſtiſ to ſlakbaumi jeb to kahtri kaſ preelſch biſ liſta, un ar wiſſeem ratteem eelſchrehjiſ uppē! kaupmanſ ar ſawu laulatu draugu noſſihziſ! Behrnu iſſglãhbuſchi. — Tē diwejada mahziba, brauzejeem: lai uſ plohtta muſſcham ne paleel rattōſ ſehdoht, bet iſſkãhpj, jo beſprahtigſ ſirga lohpiniſch daſchkaht nelaini padarra; un atkal pahzrehlejeem: lai ne paleel par daudſ drohſchi un gaſhda, ka wiſſaſ plohtta leetaſ ſtipraſ deeſgan un lai irr uſmannigi. „Woi tã mumſ pirma reiſeſ“?! Ar tahdu wahrdu labpraht kaudiſ eedrohſchinajaſ ſewi paſchu un zittuſ, paleel par daudſ drohſchi un ne-uſmannigi un tã tad daſchkaht noteel leela nelaimē. Tad ſakka: Kaſ to buhtu dohmajiſ! Woi ta mumſ pirma reiſe? To wahrdu warr dſirdeht pee wiſſadeem darbeem un ammateem, fur ahtri nelaimē warr notikt. Ja tã ne teiktu, bet allaſch eetu un darritu itt kã pirmo reiſi ſargadameeſ no nelaimēſ, tad daudſ daudſ nelaimēſ un ſkãhdeſ paſaulē ne notiktu.

Wihne. 18tã (30tã) Aprili ar leelu gobdu un ſtahti Wihnē ſanãhkuſchi pirmo reiſi uſ Eiſtreikeru walſts jauno leelo walſts-landagu, to Keiſerſ pehz jauneem liſkumeem ſawai walſti nowehlejiſ. Pahru mehneſchu loikã itt par brihnamu ahtri uſbuhwejuſchi kohti leelu un baggati iſſgrefnotu jaunu pilli, fur ſchiſ landagſ par walſts leetahm nu ſarunnaſeſ un ſpreediſ. Scho landagu ſauz par Walſts-rahti un tai irr 2 daſkaſ; pirmo ſauz par Kungu-nammu, ohtru par Aizinatunammu. Arri Unguru, Sibenbirgu, Kroaziaſ un Slawoniaſ ſemmem pehz jauneem liſkumeem uſ ſcho walſts-landagu jaſuhta ſawi wihri; bet wehl naw ſchohſ ne aizinajuſchi nedſ atkuhtijuſchi, jo ſchiſ Eiſtreikeru Keiſeram peederrigaſ ſemmes

turrah's fcheem jauneem lifkumeem prettim un pee tam gribb palift, ka Unguru ar Sibenburgu semme ar tahm wezjds laifds pee-fchihm peederrigahm semmehm faws ihpafchs walfts-landags Bestes pilfata jaturr. Jo fakka, ka Gistreikeru Keifers gan effoht fcho semmu Aehninfch, bet fchih's semmes ne peederroht pee Gistreikeru walfts. Gistreikereem un Ungureem gan effoht weens un tas pats waldineeks, bet effoht 2 ihpafchas walfts, kurrahm ifkatrai fawi ihpafchi lifkumi un landagi. Tahda wehl irr ta ftopiba un tahds tas nemeers, ar fo Unguru un Gistreikeru semmës darbojahs. Zerre ka ar labbu to islihdsinahs.

Turku semmë nemeers un dumpis wehl naw beigts un lassam, ka leelais Generals Omers Pascha mehginafchoht ar labbu dumpineekus apmeeri-naht. Ja ne isdohfchotees, tad ar leelu spehtu to fohla falauft. Tä rahdahs, ka Gulenderi Turkam gribb peepalihdsieht, jo winnu karrakuggi Adriatika juhrä tumojahs Turku rohbescheem, tur kur Montenegras kalni, jo fchee kalnu-landis dumpineekeem fivri palihds. — Par Sihriu walstu-weetneeki wehl naw nospredufchi, tahdu waldfchanu Turkeem tur buhs eetaifcht, lai Kristus-tizgigi drohfchi tur warretu dshwoht. Gulenderi ne gribb, ka Sprantfchi tur eetaifahs, un tadehl darbojahs isnihzinahht Sprantfchu padohmus un paligu.

Seemel-Amerikâ Deemam fchehl abbas at-fchirtas walstu beedribas taifahs us karru! Prest-dents Linkolns isloidis leelu grahmatu, kas usajina, lai Waffintones pilfata tuhda fanahf us leelo walstu-landagu un lai wiffas fabeedrotas walfts ar steigfchanu dohd nandu un saldatus, jo ar karru atkal effoht japanemm tee krepofiti un tahs walfts leetas, fo tahs atfchirtas walfts panehmufchas. Ar fohti leelu preeku wiffas walfts usnehmufchi fcho grahmatu, un fohla doht dauds wairaf nau-das un saldatu, nekâ Linkolns praffa. Weena weeniga walfts tuhda fohlijufe 100 tuhfkofchus Militfchus doht, ja eenaidneeki taifahs Waffintones pilfatu — fcho fabeedrotu-walstu galwas pilfatu — panemt. Sanahloht ar preeku Militfchu pulks, kas gribboht eet karrâ. Bet ar tahdu paschu leelu duhfchu us karru arri taifahs tahs walfts kas at-fchihruufchees (wehrgu-walfts) un tad winnu Prest-

dents Dawis aizinajis us karru, tad winna walfts fohlijufchas doht wehl wairaf Militfchu. Weena weeniga pilfata (Zaun-Orleanes) kaupmanni tuhda fohlijufchi 450 millj. rubt. tappinaht waldfchanai. Nekruhfschu pulks nahloht pats no mallu mallahm! Lai Deems fchehligs un fawalda tahdu pohsta prahtu. Gulenderi par to jaw behdajahs, jo reds, ka leela andele ar Ameriku ees pohsta, ja tahds nitns brahtu karsch iszelsees, no kurrea neweens ne sinn teilt, kad un ka beigsees. — 3.

No Disputtes aprinka. Lai 6tä Aprili, pehz pufsbeneas, Skohdes pilfatinaâ, Leifchds, 3 werstes no Kursemmes rohbescheem ugguns no tahda kurpneeka stalla isfprukle un ihfâ brihdi, tadehl ka leels wehfsch bij, kahdas 20 ehlas, wiff-wairaf stakus, rijas un fchlubnus, kas tai pilfata mallâ stahweja, pelnu fchuppâ fagahfe. Leela laime bija, ka tai deenâ seemela wehfsch puhte, kas ugguni tikkai garr pilfata mallu dsinne. Ugguns, ka dohma, gan buhfchoht no mihtas pihpites zeh-lufsees. Wiffu flahdi rehlika pee 5 tuhfft. rubt. Tanni paschâ deenâ arri Lehnu pagastâ, pee Skrundes, wiffas mahjas isdeggufchas, ka til rija ween atfikkufi; ir lohpi stalli wiffi fadeggufchi. Pats faimneeks ar puifcheem ne bijis mahjas, un ugguns leelâ wehjä ahtri wiffas ehlas apnehmis. Lai paschâ nakti arri Gulbenes Saufanta mahjas, Bahtâ, lihds ar flehti nodeggufchas, kur mas glahbfchanas bijufe, tadehl ka laudis wiffur gulleja, un ka mas bija faskrehjufchi glahbt, un wehfsch ne bija wehl gurris. Pats faimneeks bijis ar drudfi flime. Ugguns effoht no namma, kur ehdeenu wahra, zehlfusees. Tifko apgullufchi laudis warrejufchi par lohgeem isfprukt ahra, un mas behrnus isglahbt. Ta bija nelaimiga deena ka deena! Lai Deems pasarga wiffus no ugguns breef-mahm. — 15tä Aprili ap Emb ohti wairaf ka 2 pehdas dsilfch fneegs nokrittis, ka wehl 16tä Aprili laudis basnizâ ar kammanahm braufufchi.

G. F. S.

Behterburgâ wehl taggad irr redsama ta telts, kurrâ pats Keifers Behters tas Leelais irr dshwojis, tad winsch Behterburgas pilfatu us-buhweja. Schinni telte fahw weens altaris ar to Kristus bildi, kurrea Keifers pee kruhtim neffajis.

Preefch fchahs bildeß degg deenâ un nakti waska fwezites, un lihdi schim waitak nekâ 750 pohdi waska preefch fchahs bildeß isdedfinati.

Gulante. Râ ihiti ap paschu seemeta gallu isfhattahs, woi tur wifszaur seemeta leddus-juhra, jeb arri wehl kahdi semmes gabbali irr, to neweens fkaidri ne mahf teift; tâpat teem wihreem, kas jau daudstreis us turren bij isfuhititi, lai to seemeta-gallu ismekletu, tas ne bij laimejees breefmitiga aufstuma un warren augstu leddus-kalnu deht. Bet taggad tas Gulenderu fuggu kapteine Snow us fcho augstu semmes strehki nobrauzis un apnehmeeß to paschu itt gruntigi ismekleht. Redsehß, woi isdohsees?
S. U.

Sakkis.

Sakkam, kas tikpat no zilwekeem kâ arri no funneem un zitteem plehfigeem mescha swehreem usmeklehts tohp, gluschi flitti wirs semmes klahthâ, ja ta dabba winnam ne buhtu tahdas brunnas dewufi, ar kurrâhm tas saweem eenaidneekem warr pretti turretees. Schahs brunnas irr: smalka fahschana, ahtra fkeeschana, smalka fadsirdeßchana un itt labba usmannischana us wiffu to, kas kahdu trohffni darra. Tapehz winsch arri gauschi tramigs irr, bet ne pawiffam bailigs; jo kur winsch tahdu brihdi reds, kurrâ tam sawa dshwiba naw dahrga, tur tas arri ne bihstahs ne no funneem, ne no schaujameem rihleem. To mehß pee tahdeem sakkeem warram redseht, kas no zilwekeem tohp usaudfinati; tee ne bihstahs ne no bifsahlehm ne no funneem; arri tas irr redsehts, ka sakkis, kas ar funneem ilgus gaddus kohpâ dshwojuschi, or funneem kohpâ irrehduschchi, dsehruschchi un gullejuschi. Bet arridsan klajumâ sakkis daudstreis leelu drohfschibu parahda. Wannags uskritte masam sakkim, bet winna smagguma deht tas to ne warreja aisnest. Weßs sakkis peenahze klahnt un fitte tikmehr ar sawahm kahjahm eenaidneeku, kamehr tas sawu laupijumu aflaide un pats eefahze behgt. Gudriiba un wiltiba irr salka leelakas un stiprakas brunnas, ar kurrâhm winsch eenaidneekam pretti eet. Wasfarâ sakkis dshwo labbibas-laukös, seemâ wairak meschös un beesös krumös. Us lauteem winsch fe-

wim zaurumu isrohß par mahjokli, kur tas sarahwees gull, tâ ka daschß, kas to ne finn, dohma, ka tik semmes gabbals irr. Winsch warr kautkurrâ gods-kohrtâ noslehptees, kad tas gribb, tad tomehr winsch arween tahdas weetas ismekle, kur to ne lehti warr atrast. Winsch pee sawas mahju-weetas ismekleschanas arri tik gudrs irr, ka tas, kad eenaidneeku reds, nekad pa taisnu zellu us sawu mahjokli ne eet, bet arween lihkus un ahkus mett. Arridsan gehgereem daschß sakkis proht ismukt. Kahdâ jakti dsinne weenu sakkis; tik ka sakkis ragga puhfchanu usdsirde, tad tas no sawa mittekta isbehdse; winsch eepeldeja weenâ ne tahkâ esarâ un paslehpehs tur stary needrahm tik ilgi, kamehr funni bij beiguschchi dsiht. Kahds gehgeris tâ stahsta: Es likku funneem weenu sakkis ilgaki ne kâ diwas stundas dsiht; beidsiht schis sakkis isdsinne zittu sakkis no miggas, un nu pats tai weetâ eegullahs. Sunni dsinne peekuffuscham sakkam garram un dsinnahs istrauzetam sakkam pakkat. Es arri sakkus esmu redsejis, kas zaur schaureem esareem irr peldejuschi. Zits sakkis, kas arri gandrifs diwi stundas no funneem bij dsihts, eemulle aitu-kuhti un paslehpehs stary aitahm; tas rahda no salka gudribas, bet ne no bailehm; jo winsch gan itt labbi sinnaja, ka aitas tikpat wahji raddumi irr, kâ winsch pats, un ka winnu tur neweens ne mekles. Un teescham, kad funni pagalmâ eefkrehje, saudeja winni pehdas, un neweens ne sinnaja, kur sakkis palizzis; wehl pehz wairak stundahm gans atradde, ka tas stary aitahm bij paslehpees. Sakkis, kad tohp dsihts, dohdahs krumös woi meschâ un tur noslehpyahs. Sunni tam pastreij garram un winnu ne manniht ne manna. Kad nu gudrs swehrs to reds, ka eenaidneeki winnam labbu gabbalu preefchâ irr, tad tas no tahs weetas, kur bij noslehpees, zellahs augfcham, dohdahs atpakkat, mett daschadus ahkus, un tâ funneem atkal pehdas saude. Nohtes brihdi sakkis arri flehpyahs eefsch semmes woi kahdâ krumâ, kur suani ne warr klahnt tik; jeb tanni brihdi, kur suns to gribb kert, winsch mettahs pee semmes, un suns eefsch sawas ahtras fkeeschanas winnam pahri pahrelegg, un tikmehr sakkis jau kahdus simts fohtus irr atpakkat gahjis. Schee irr kahdi stah-

stiat, las mums stahsta, ka sakkis prett faweem eenaidneekem isturrah's; bet lai nu arri flausam tahdus stahstinus, las mums rahda, ka sakkis zee-tumâ buhdams usweddah's. Daschs sakkis mas no perreffa nemts, paleef til lehns, ka tas barribu no rohkas pretti nemm, un kad to dahrsâ islaisch, tas, kad sabbi islehlajees, atkal mahjâs pahrnah't. Tas dseefmu-taisitajs Rowper bij trihs sakkus usaudsinajis, un par teem tã stahsta: Katram sakkam bij faws nodallih'ts buhris, las gauschi tih's tiffe turreht's. Deenas laika bij wisseem trim leela istaba, fur warreja islustetees, un par nakti atkal katrs fawâ buhri gulleja. Weens, kurreu es Zanku fangu, palikke drihs ar manni leels draugs; winsch lehze man flehpi, zehlehs us pakkat-kahjahm un ohfchuaja ap mannu bahrdu; es ar winnu warreja darriht, fo ween es gribbeju, un tas dauds-reis us manneem zella-galleem aisnigge. Behz kahdu laiku tas palikke flims. Es winnu no zit-teem noschlihu, lai tee winnu ne mohzitu; jo sakkî tâpat ka wiffi zitti mescha-swehri, par flim-neekem mas fo behda. Trihs deenas es winnu lohpu, tam wiffadas sahles dewu, un mannim bij tas preeks redseht, ka tas atkal weffels palikke. pateizigaks ne warr neweens raddijums buht, ka schis sakkis bij, kad bij weffels palizzis. Sawu leelu pateizibu winsch tã parahdija, ka winsch man-nas rohkas laisija tâpat no eelch- ka no ahra-puf-fes, un tad wehl katru pirftu fewischki. Scho leelu ustizzibu es winnam mefleju atmalkaht, un neshu winnu ikrihtus dahrsâ, fur tas wifswairaf pee gurku lappahm ehshams, wiffu deenu lihds weh-lam wakaram nodshwoja. Tahdu labbdarrishanu un brihwestibu mannidams, winsch nekad to stundu ne warreja fagaidiht, kad tas warreja dahrsâ buht. Zaur bungofchanu un gruhshanu pee manneem zella-kausem, tas manni atgahdinaja, ka us dahrsu ef-foht ja-eet. Ja tas ne lihdsjeja, tad winsch manni atgahdinaja, ka us dahrsu effoht ja-eet. Ja tas ne lihdsjeja, tad winsch manni pee fwahrku stuhra nehme un ar warru prohjam wille. Behz kahdeem gaddeem es dabbuju puhdeli (funni), un liffe nu

abbeem swehreem eedraudsetees, gribbedams redseht, fo katrs darrihs. Sakkis ne pawiffam ne bihjajs un funs ar asti wihzinaja, un kad es abbeem pilnigu wallu dewu, tad sakkis pee man palikke stahwoht un apflattija funni no wiffahm puffedm. Ar laiku abbi diwi tahdi draugi palikke, ka no weenas roh-kas sakkis kahpostu lappas ehde, un no ohtras roh-kas puhdels deffas gabbalu nehme. Daschu bried funs luhdse sakkî spehleht nahkt, bet schim us tam retti luffes bij. Kad funs winnam meera ne liffe, tad sakkis tam ar preeksch-kahjahm brangus plikkus dewe. No schahs swehru draudfibas es redseju, ka stary fuuneem un sakteem nekahds eedfims eenaids naw, bet ka funs sakkî til tapehz dsenna, ka winsch us to irr ismahzihts, un ka sakkis til tad no funna behg, kad schis winnam pakkat dsennah's. Row-peram schis sakkis bij 12 gaddus, un tad tas swehrs leela wezzuma deht nomirre. Tas ohtrs sakkis, kurreu par Schenku fauze, ne bij til rahms, ka pirmais. Kad to glaudija, tad tas pretti ruhze, ar preeksch-kahjahm us semmes spehre, kohde un bij gauschi firdigs. Winsch nomirre 10 gaddus wezs. Tas treschais sakkis, kurreu par Mikku fauze, bij wehl rahmaks un drohschaks nekâ tas pirmais sakkis. No scha salka buhtu brangs flunstneeks tizzis, ja winsch jau pafchâ pirmâ gaddâ eelch drudschâ wahjibas ne buhtu no-mirris. Katram no scheem swehreem, salka Row-per's, irr faws tikkums; un es dohmaju, ka arri sakteem daschadas flunstes ar laiku warretu eemah-ziht.

R. U.

Wehrâ leekami wahrdi.

- 1) Kas ar faweem grehkeem leelahs, grehko dubbulti.
- 2) Ar fluffu-zeeschanu warr dauds atbildeht.
- 3) Daschs grassî mehledams aisdedfina trihs fwezzes.
- 4) Dasch panta (ohlas) deht strishedamees leef wistai aisstrect.

—Id.

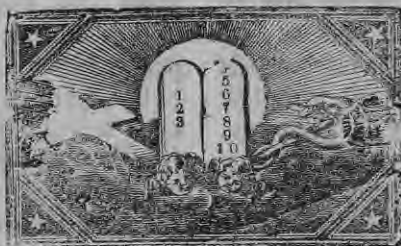
B r i h w d r i k k e h t.

No juhrmallas-gubernements augstas waldbichanas puffed; Collegienrath G. Blaesé, Censor. Jelgawâ, tai 2. Maij 1864.

No. 73.

Uwischu
Basnizas

Nr. 9.

peeliffums.
sinnas.

1861.

Jaunas sinnas.

No Sefawas (Sohdu draudses). Gandrihs tšchetri gaddi Sohdu draudse pehz sawas basnizas gaidija, kamehr no jauna pahrtaišija un gattawa kluā. 13tā Dezemberi pehrnajā gaddā, basnizu lihds ar brangabm leelahm ehrgelēm eefwehtija. Pee eefwehtišanas bij muhsu zeen. General-Superdenta kungs Wilpert, Meschohtnes un Sallgalles zeen. mahzitaji Konradi. Ar dseefmahm un firsniagam lihdsibahm lihds ar jauku fpreddiki, to Sefawas draudses zeen. mahzitajš fazzija, tappe basniza atkal no jauna par swehtu Deewa namnu eefwehtita. Wezzā basnizā ne warreja wairš drohšchi Deewa kalposčanu turreht, jo bij bailiga ee-eesčana. Naw nekahds brihnums, kad sinnam, ka fchi basniza wairak nekā preekšč 300 gaddeem uszelta. Weidsamds gaddōs bija juntuš pawiffam nederrigš — greesti jeb welwe ar dehteem isšifti bija daudš weetās atplichfuschi, tā kā, kad leetus lija, arri basnizā ubdens pekles atrad-dahš. Taggad nu irr gattawa, jauka un glihta, tiklabb no ahrs tā eekšpuffes. Pee pahrtaišičanas wezzas basnizas muheus atstahje tadehš, ka tee bij wehl tohti stipri un til zeeti kā akmins. Schin-nis laikōs jau til stipru darbu ne strahda! Wiffas zittas leetas tappe no jauna taišitas. Kad Deews scho namnu usturr, winsch atkal kahdu gaddu sim-teni jeb wairak warrehs pastahweht. Par to laiku, kamehr basnizu pahrtaišija, Deewa kalposčanu Sefawas kirspehles fšohlā turreja. Starp zittahm leetahm irr itt ihpaschi Sohdu basnizā peeminuams altariš un ehrgeles. Schahš abbas leetas ehrgelu buhwetariš Mahrtna kungs no Nihgas taišija. Altariš ween bes bildeš maksā 1 tuhšt. sudr. rubl. bilde, kas Zelgawā no Dōriana kunga mahleta tappe, maksā 500 sudr. rubl. Kad taggad altari nēskatta, tad jau til ahtri nobšt ne grihb atstah. Ehrgeles pawiffam jaunās ar 25 sawadahm balsm,

2 manuakeem un pedali, maksā 3 tuhšt. rubl. f. Daschi ehrgelu Prattigi, tiklabb no Zelgawas kā arri no Nihgas, ehrgeles wiffadi isprohwejuschi, winnu balsi un glihtu darbu tohti usteize un flaweja. Irr arri spehls! Kad wiffas balsis wakā laisch. — tad lohgi trihz un grihda drebb, un arri tahds zilweks, kas nekō no muhsika ne proht, teef zaur scho warrenu trohšni firdi aišgrahbts! Tapehz lai Mahrtna kungs sanemm firsnigu pateizibu no wisseem teem pee fchiš basnizas peederrigeem lohzeekteem; lai Deews winnu usturr, ka winsch ne ween mums, bet us preekščdeenahm arri zittahm draudsehm, kurru basnizās wehl ehrgeles truhšt, tahdu paschu preeku warretu padarriht.

Tas wiffuscheligais Deews lai arri farga muhsu tā saktoht jaunu Deewa namnu; lai fwehti fwehta Ewangeliuma pasluddinasčanu pee mums un muhsu behrnu behrneem un pehznahkameem.

G. Bekmann.

Sefawas kirspehles fšohlmeisters un ehrgelneekš.

Bruchšōs irr aišpehrnajā gaddā 748 pahri selta kahjas fwinnejuschi. Rehnineene schohs wif-fus ar gohda dahwanahm apschinkofus. 537 dab-bujuschi Bibbeles, 202 ar zitteem swehteem raksteem apdahwinati un 9 schihdi ar Dahwida dseefmu grah-matahm apschinkoti.

Diwi Luttera draudšites Kreewusemmē ne femn wehl nēcetās.

Naw nekahds brihnums, kad Kreewusemmē Lut-tera mahzitaji sawus muhschigi leelus draudses ap-gabbalus pahrtaišigadami schur un tur kahdu tizzibas brahli atrohn, no ka papreekšč nenceka ne sinnaja; jo kur warr mahzitajš, kam leelaka draudse, nekā wiffa Kuseemme, Widseemme un Iggaunu semme lohpa, il gadalahrtā wiffōs pilfatindš un wiffās muishās, pehz nesinnameem tizzibas beedreem melle-

dams, apfahrt tift! Til fo paspehji pee teem atnahkt, kas kahdds pulzinõs kur kohpâ dshwo, jeb kas wisemasak kahdu sinnu pahre sewim dewuschî un kahdâ ihpashâ ammata darrischanâ mahzitaju pee sewim aizinajuschî. Bet kas gan par brihnumu, ka wesselas draudsites, pehz skaischa pee 100 dwehselehm leelas, 30 gaddus zauri basnizas preekschneekeem un mahzitajeem pawissam apflehtas un nessimamas palikkuschas! Itt kâ daschlahrt leelâ pasaul's juhrâ kahdas fallinas ar laiku atrastas tohp, pee kurrahm papreekschu nekahds fuggis wehl ne bij peepeldejis, tâpat irr nesenn 2 Luttera draudsites dillâ Kreewusemmê atrastas. Pehterburgas Superdents palihdsibas-lahdes kohpejeem no ta sinnu dewis un palihdsibas wannahm isluhdsees. Superdents stahsta tâ:

1857tâ gaddâ, kad pee melnas juhras Luttera draudses pahrluhkoju, fadsirdeju zekâ buhdams, ka tikkai 5 werstes no kahda pastes-namma effoht zeems, ar wahrdu **Naflawtscha**, kur labba teefa Luttera tizzigu dshwojoht. Tad nu jau ne lawejohs turpu nobraukt. Pa jauku eeliju, ar wihna-kohkeem apstahditu, tikkai pee Dnesteres-uppes stahweem krasteem. Ar kahdu sliktu rahmi (pahrawasu) laut kâ pahre uppi pahrezhlamees un driht bijam Naflawtschâ cebraukuschî. Zeema eedshwotaji gauschi brihnijahs, kahdus wahgus ceraudsidami; bet wehl wairak, kad dsirdeja, ka winnu paschu deht biju atbrauzis. Zeema kohweis Zehkabs Ritters ar gauschu preeku manni fanehme, un wissi zeema lautini, leeli un masi, speedahs kohpâ ap manni, sweizindami un rohkas butschodami. Zik kahda firsniga fanemschana ne aisgrahbe mannu firdi!

Zeems irr ustaisihts garx weenas weenigas eelas mallahm; weenâ eelas mallâ 10 un ohtrâ eelas mallâ 10, — kohpâ 20 nobalsinatas spohdras mahjinâs. Mahju seenas no schaggareem pihtas un schaggaru starpas ar semmi pilditas, jo balku tur pawissam mas. Salmu jeb needru jumti sedf schihs buhdinas, kur istabas til semmas, ka wihrs kas tatsni gribb stahweht, ne drihkt wissai garsch buht. Nabhadfiba redsama pee mahjinahm no ahreenes un eefschenes, tapehz firds jo wairak teef palustinata, kad wisseem mahjas lautineem waigi preezigi un kad warr manniht, ka tee meerâ irr un Deewam pateiz par wissu. Ne taktu no schihm Luttera kauschu zeema mahjahm irr kahds leelaks

zeems, kur Kreewu laudis dshwo; tam tas patâ wahrds Naflawtscha, un tikkai kahda grawa abbus zeemus schkirr.

Apfohliju wehl tai paschâ deenâ, un arri nahkamâ deenâ, Deewa wahrduis turreht. Kad ta nofpreesta stunda bij klahrt, tad Zehkabs Ritters swannija ar pulkteni, kas winna sehtâ irr uszeltis, un par masu brihtinu bij wissi zeema laudis ffohlas un luhgschanas istabâ fapulzejuschees. Schi istaba irr 4 affim garra, 2 affim platta un 1 affi augsta, ar 4 maseem lohdsineem. Kohka grihdas naw istabâ, bet kuls; greesti irr arri no schaggareem pihti un ar mahleem fassiti. Ittabâ stahw 2 benku-rindas, un istabas schaurajâ gallâ atrohnams apfegts galds ar melnu krustu un 2 luktireem wirfû; schinni lukturõs degg paschu leetas wasku-swezzes. Us galda bij kahdas wezzas spreddiku-grahmatas, dseefmu-grahmata un Mahrtina Luttera masais latkiffis, wissas Wahzu wallodâ, jo zeema lautini irr Wahzsemneeki. Zehkabs Ritters, weens no teem 20 fainneekeem, irr par zeema ffohlmeisteri un dabbu no katras mahjas 1 rubuli kâ lohni. — Kad Deewa wahrduis biju turrejis, tad liktu Zehkabam M. weenu spreddiki no spreddiku-grahmatas preekschâ lassiht un behreem galwas gabbalus atprassiht, fo wissu winsch itt peeklahjigi isdarrija. Tee 32 ffohlas behrni sinnaja gaudriht wissi tohs galwas gabbalus labbi isfkaitiht, un mahzeja arri dauds mas atbildeht, kad pahre tizzibas leetahm ar teem farunnajohs; tâpat ne trubka arri pee teem pee-auguschem Deewa wahrdu fapraschana un atsihschana, — un pee wisseem bij mannama gohdiga dshwofschana un jauka firdsweenteesiba. — Winni luhdse manni, ka teem lai apghdatu kahdas 8 Bihbeles, 24 dseefmu-grahmatas, 20 latkiffes, 20 ahbezes un 1 spreddiku-grahmatu. Fo wissu teem apfohliju un apnehmohs wehl peelikt klahrt Deewa kalposchanas un basnizas likkumu-grahmatu.

Ohtrâ rihtâ gaidija laudis pulzinõs ap ffohlas istabu stahwedami, ka eeswannihb basnizu. Kur pee klauftajeem kahdas flahpes pehz Deewa wahrdeem mannamas, tur arri mahzitajam jo wairak fift firds un mutte paleef lihgsma apleezinahht to krustâ fistu. Tâ arri schè nu bij un wissi kohpâ flawejam to labbu gannu, kas ne peemirft neweenu awi un kas mums arri taggad itt swehtigus brihtinus bij dewis. Zeema lautini, wihrischki un seewischki,

leeli un masi, pawaddija manni ar pateizibas wahrdeem kahdu pufs wersti lihds uppmallai, kur atkal bij atpakkat jazekahs pahri, un speedahs ap manni ar Deewu sazzidami un luhgdami, lai atkal drihs atnahktu. Arri kahda Sweedru feewina, wiinpufs uppes dshwodama, bij sinnahd dabbujusi, ka kahds mahzitajs atnahjis un bij atsteigufees us Deewa wahrdeem; Wahzu wallodu pufslidhsigi runnadama, melleja ta ka sinnadama famu preeku isteikt, ka scho deenu peedshwojusi. Schis Naslawtschas zeems irr Bessarabias teefa; tannis 20 zeema mahjas dshwo 115 dwehfeles (64 wihrischki un 51 feewischki). — Masaka irr ta ohtra draudsite Wezs-Sarata, kas arri tai pascha widdu atrasta. Superdents pats now warrejis turpu nobraukt, bet pilnigas sinas pahr winnu dabbujis. Tiffai 69 dwehfeles peederr pee schahs. Arridsan te irr weens no teem fainneekeem pahr behrnu fkohlmeisteri un swehtdeenas par spreddika = lassitaju. Arri schee lautini dshwo tahdas paschas nabbadfigas mahjinas un buhtu pilna meera, kad til zerriba buhtu us preekschu wehl turpat palikt. Bei dsird, ka zits lungs to muischu virzis, kur schee apmettuschees, un ka tas no scheem dauds leelaku renti gribboht prassibt, ko nebuht tur ne warroht iedabhuht, ta ka jataifahs us zittu mallu prohjam; pahru juhdes no turrenes zerre winni appakich zitta kunga atkal weetu atrast. Naslawtschas fainneekeem tai leeta labbaki klahjajs, jo neween winnu kuntrakti wehl us gaddeem drohschibu teem dohd, bet winnu kunga weetneefs arri apshohljis, ka leelaku renti teem ne zelschoht.

Mischinewas pilfata Luttera mahzitajs Miskwizis, lai gan 220 werstes no Naslawtschas un 120 werstes no Wezs-Saratas dshwodams, irr apnehmees, schis 2 masas draudsites zil spehdams apraudsibt un apgahdaht; sinams, ka wissai beeft pee winnahm ne warrehs tikt, warrbuht il gadslohtta weenu reisi. — jeb kad nu kahda ihpafchi leela wajjadfiba gadditohs.

Kahds preeks dsirdiht, ka schee tizzibas brahl, kad ihsta kohpeja teem ne bij, pafchi zil spehdami un sinnadami itt ruhpigi kohpufchees; — ka winni famu tizzibas mantu dahrgu turrejufchi un glabbajufchi, pee sw. Deewa wahrdeem, pee weenteefigas Deewa kalposchanas un kristigas dshwoschanas lihds ar saweem behrnineem palidami. Ta irr

schehlafiba no ta Kunga, Kunga, kas ta fakka Dsej. 2, 14: „Reds! es labbinafchu tewi un weddischu tewi tuknesi un runnafchu laipnigi ar tewi.“

R. B. u. A. B—n.

Swehtdeenas fkohlas.

Meisu reisehm lassam Uwises, ka schinni jeb tanni weeta muhsu leela Kreewu walsti swehtdeenas fkohlas eezeltas. Mums schi leeta itt jauna un swefcha, bet Wahzsemneekeem, Galendereem un zittahm mahzitahm tantahm jau fenu gaddeem labbi pasihstama. Tee to nopratte, ka bes fkohlas un mahzibas itt neweens — arri wissfemmakas kahrtas zilweks — ne warr isteikt. Tadeht eezehle papilnam fkohlas, arri tahdas, kur semmas kahrtas behrni warreja mahzitees. Bet dauds wezzaki — itt ihpafchi pilfatos — irr til nabbagi, ka winni ne eespehj sawus behrnus par darba deenahm fkohtla raidiht. Nohkpelneem jo grehta dshwe. Maise dahrga, ihres-nauda leela. Par behrneem jagahda, ka tee pahduschi un apgehrbuschees. Dauds to ne eespehj. Tee nodohd sawus behrnus pabrihkos, kur tee — ja ne wairak — tak to pahsttu deenu un apgehrbu nopelna. Nabbadfineem jo grehta dshwe. Smalkahm meefahm jau no masahm deenahm pee grehta darba ja-eerohn. Tee nonihkt pee meefas, nonihkt arri pee dwehfeles. Bet woi nu gan buhs schohs behrnus pawissam palais, lai tee jo wairak nihkt? Ne, ta kristiga mihlestiba ne peekuhst arri par scheem gahdaht. Gezehla daschos pilfatos swehtdeenas fkohlas. Tur behrni swehtdeenas preeksch un pehz pufsdeenas sanohk. Deewabihjigi mahzitaji, fkohlmeisteri, studenti, fkohlas-behrni no augstakahm fkohtlahm un zitti schehligi zilweki irr scho behrnu fkohlmeisteri. Tur mahza behrneem Deewa wahrbus, katkissi, Bihbeles stahstus un daschas derrigas sinas. Tohs mahza arri lassibt rakliht, rehkinahd un dseedahd. Tahdas swehtdeenas fkohlas atrohdam Nihga, Zelgawa, Leepaja, Wentapilli u. t. j. pr.

Behrnaja gadda fakka arri Kreewusemmé swehtdeenas fkohlas eezelt un ka no Uwisehm dsirdam, tad jau dauds weetas tahdas fkohtlos eeriktetas. Schinnis fkohtlas effoht ne ween masi behrni, bet dascha weeta arri leeli zilweki, kas labprahd gribb wehl laut ko labbu eemahzitees. Atkal zitta fkohtla

Kreemu leelakungä, Tolstois, fawa pagasta behrnus pats palihdoht skohloht un mahziht.

Muhfu shehligais Kungä un Keisers ar to gan stipri darbojahs fawu pawalstneeku garrigu un laizigu labllahschanu wairoht. Arri saldteem — kad par seemu kohrtekös stahw — irr skohlas eezeltas. Wirfneeki un ferschanti wiinaus mahza lassihht, raksiht un rehkinahht.

effoht luhdsis, tas masinaiä atbild: „Zuhs mihti, tehws un mahte, taggad arweenu tahdi noskummufchi, tapehz esmu luhdsis, ka Deews dohtu jume drihs mirt un nahkt pee aiegahjuschas mahsinas, lai alkal warretut preekä buht.“ — Tad nomannija tehws un mahte, ka Deews teem no behrnina muttes lizzis rahdiht eepreezinaschanas zellu.

— y —

No to behrnina muttes. (Matt. 21, 16.)

Kahdä nammä bija dauds behdu. Us kappeem bija weddufchi tehwa un mahtes weenigu meitinu. Mahte bija kâ Raële kas ne grihbahs eepreezinajama (Matt. 2, 18) un tehws bija kâ Närons, kad Deewa ugguns wiina dehlus Kadabu un Abiju aprihje; winsch zeete kluffu (3 Mohs. 10, 3). Kad nu kanni nammä waidi un gaudas ne stahjahs, un wissuwairak mahte, fawu dehlinu ne eeredsedama, dohmaja pasaulé wairs neko turreht, pee ka kertees ar fawu firdi, tad Deews zaur dehlinu mutti wezjakus pamahzija. So kahdä wakkarâ, kad paschâ loikâ dehlinu us meeru bij apkohpufchi, tee dsird ka gullamâ lambari runna. Peegahjuschi dsird, ka dehlinufsch karsti tâ Deewu luhds: „Mihlais Kungä Jesus, dohd ka mans mihlais tehws un manna mihla mahte itt drihs, itt drihs nomirft.“ Kad nu tehws to dehlinu waizaja ohtrâ rihtâ, kapehz tâ

Sluddinaschanas.

Kas fchs waffar 6 libds 8 jaunäs dshwas stinäs, wisslabbati gadda wezzas, un stary kurrakun 2 ahfchi irr, warr sagahdaht un tahs grihb pahrhoht, tas lai tadeht, jo ahtrakt jo labbati peeteizahs pee zeeniga kapteina un meschafunga von Wardenburg, Sahmusemmé. (Arensburg, Insel Desel.) 2

Sawu ammatu labbi saprasdams piffeers, kam labbas attestates irr, warr labbu deenesiu dabduht, un tadeht lai peeteizahs pee zeeniga kapteina un meschafunga von Wardenburg, Sahmusemmé. (Arensburg, Insel Desel.) 2

Labbus kartuppekus preefsch fehklas warr dabduht pirkt Wohles = sudmalläs pee Swehts-muischas. 1

Wisslabbafus wahgu = smehrus

no Belgias semmes, muzgäs un 7, 4, 1½ un 1 puddu, pahrhoht par lehtu maffu 1

D. Minus.

Rihgä, Rakku-celä Nr. 10.

Labbibas un prezzu firgus Rihgä tai 29. Aprili un Keepajä tai 29. Aprili 1861 gaddä.

M a f f a j a p a r:	Rihgä.		Keepajä.		M a f f a j a p a r:	Rihgä.		Keepajä.	
	R.	K.	R.	K.		R.	K.	R.	K.
1/3 Tschetw. (1 puhru) rudsu 200 libds	2	10	2	15	1/2 puddu (20 mahrz.) dselles	1	—	1	10
1/3 " (1 ") fweefchu 325 —	3	50	3	50	1/2 " (20 ") tabafa	1	25	1	35
1/3 " (1 ") meefchu 180 —	1	85	1	90	1/2 " (20 ") schlihtu apptau	—	—	2	—
1/3 " (1 ") ansu 125 —	1	30	1	10	1/2 " (20 ") schab. zubfu gaff.	2	60	2	40
1/3 " (1 ") firnu 250 —	2	75	2	20	1/2 " (20 ") krohna linnu	2	70	2	—
1/3 " (1 ") rupju rudsu mist.	2	20	2	15	1/2 " (20 ") bracka linnu	1	45	1	20
1/3 " (1 ") bihdelet. 270 —	2	90	2	85	1 muzzu linnu fehflu. . 6,50 libds	7	—	—	—
1/3 " (1 ") fweefchu mil.	4	75	4	—	1 " filku . . . 14, —	14	50	12	50
1/3 " (1 ") meefchu putrain.	2	80	2	50	10 puddu farkanas fahle . . .	5	—	4	60
10 puddu (1 birkanu) feena .	4	—	2	50	10 " baltas rupjas fahls . . .	5	—	4	60
1/2 " (20 mahrz.) fweesta 390 —	4	15	3	50	10 " " smalkas " . . .	5	—	4	60

B r i h w d r i k k e b t .

No juhrmallas-gubernements augstas walbischanas pusses: Collegienrath G. Staese, Censor. Selgawä, tai 2. Maiji 1861. No. 74.